Fælleskommunalt høringssvar på Praksisplan for psykologhjælp

Generelle bemærkninger

Kommunerne i Region Syddanmark takker for muligheden for at afgive høringssvar på *Praksisplan for psykologhjælp*.

Der skal lyde stor ros til det omfattende arbejde med Praksisplanen. Kommunerne anerkender, at vi har et fælles ansvar for de mennesker, der på forskellige tidspunkter i deres liv får brug for professionel hjælp i forhold til psykiske udfordringer. Det har enorme konsekvenser for den enkelte og for samfundet, såfremt der ikke tages hånd om disse borgere, der har behov for psykologhjælp. Derfor er kommunerne positive over for Praksisplanen og bakker op om at sikre lige adgang til psykologhjælp til alle borgere.

Kommunerne er særdeles positive overfor ønsket om at samle psykologer og andre sundhedsprofessionelle i sundhedshuse. Privatpraktiserende psykologer i sundhedshuse vil skabe et endnu stærkere fagligt miljø. Et endnu bredere funderet fagfællesskab vil i et tillæg hertil styrke mulighederne for at skabe sammenhængende forløb for borgere med flere kontakter ind i systemet f.eks. på arbejdsmarkedsområdet. Endvidere kan privatpraktiserende psykologer i sundhedshuse kombineres med hensyn til geografisk lighed i adgang til psykologhjælp eller særlige indsatser i fx belastede boligområder, hvor efterspørgslen på psykologhjælp måske er særlig udtalt. Dette er også en understregning af, at geografisk lighed ikke altid handler om udkantsområder og tyndt befolkede områder.

Den overordnede vision for den kommende Sundhedsaftale for perioden 2019-2023 handler om at styrke det tværsektorielle samarbejde, skabe mere lighed i sundhed og i fællesskab udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Det betyder blandt andet, at vi vil arbejde for bedre overgange mellem sektorer, så borgerne oplever sammenhængende patientforløb. Kommunerne ser derfor, at Praksisplanen for psykologhjælp bidrager til, at indfri Sundhedsaftalens ambitioner for bedre overgange og sammenhængende forløb.

Mere konkret er der i Sundhedsaftalen 2019-2023 opstillet ambitiøse målsætninger om at reducere overdødeligheden blandt borgere med psykiske lidelser, reducere andelen af børn og unge med mental dårlig trivsel samt at øge andelen af mennesker med psykiske lidelser, som er tilknyttet en uddannelse/arbejdsmarkedet. Det er derfor forventeligt, at samarbejdet med praktiserende psykologer vil have behov for at blive udbygget i de kommende år.

For eksempel er kommunerne positive overfor forsøg med praksiskonsulentordning inden for psykologhjælp, da ordningen kan sikre og understøtte kommunikation og samarbejdet mellem psykologer og kommunerne. Væsentligt er dog at få opbygget et netværk til fremme af samarbejdet på tværs og styrke kvalitetsudviklingen inden for psykologområdet.

Det er positivt, at Praksisplanen indledningsvist opstiller anbefalinger, og der løbende opsummeres under kapitlerne. Det giver et godt overblik. Generelt har Praksisplanen en overskuelig og tydelig disposition om end, at Praksisplanen er meget lang.
Det kan overvejes om kapitel 3 og 4, kan vedlægges som bilag, og at væsentlige uddrag her af fremgår indledningsvist, som kort baggrund for planen. Kapitel 3 og 4 er tilsammen ca. 30 sider, som enten beskriver eller kortlægger et område, hvor den overordnede konklusionen er, *at den psykologiske kapacitet – og den geografiske fordeling heraf – i Region Syddanmark, anses for at være tilfredsstillende*. Det kan gøre planen langt mere overskueligt at læse, hvis væsentlige pointer fra kapitel 3 og 4 beskrives i afsnittet om baggrund.

Der forekommer en overdødelighed blandt mennesker med psykiatriske diagnoser, hvis somatiske lidelser ofte er underbehandlet, men som i flere tilfælde kunne være behandlet. Det foreslås, at Praksisplanen bør medvirke til at fremme en normalisering eller ligestilling mellem somatisk sygdom og psykisk sygdom.

Praksisplanen har ikke ret stort fokus på populationsansvaret blandt de praktiserende psykologer, selv om der dog står, at "*Psykologpraksis er fleksible i forhold til de stadigt skiftende behov efter sundhedsydelser sådan, at der leveres ydelser, der matcher patienternes efterspørgsel og regionens forsyningsbehov*". Resultaterne fra den seneste Sundhedsprofil peger på massive problemer med den mentale sundhed i store dele af befolkningen. I mange tilfælde er der behov for, at kommunerne opretter forskellige tilbud om psykologhjælp og -rådgivning til de mest udsatte grupper både blandt børn og unge, unge og voksne på arbejdsmarkedsområdet i relation til borgernes arbejdsmarkedstilknytning og på socialområdet.

Ventetiden på psykologhjælp er lang, og der synes generelt at være en efterspørgsel, som ikke imødegås af de eksisterende udbud. Derfor er der også opstået grobund for forsikringsbetalt psykologbehandling.

Specifikke bemærkninger

Kapitel 1, side 4, 2. afsnit:
Kvalitetsdagsordenen og borgerperspektivet bør nævnes først og dernæst kapacitetsplanlægning og samarbejdet med det øvrige sundhedsvæsen.

Kapitel 4 – kapacitet:
Det fremgår i beskrivelsen af kapaciteten i tabel 4.4.2., at antallet af indbyggere pr. psykolog er nogenlunde lige fordelt på sygehusområderne; Sønderjylland, OUH og Lillebælt, hvor Sydvestjysk Sygehus' optageområde har den dårligste dækning med over 10.000 borgere pr. praktiserende psykolog om end, at dette område har den laveste udgift til psykologhjælp og en rimelig lav gns. ventetid i de kommuner, der tilhører optageområdet. I forhold til at sikre lige adgang til psykologhjælp vil det være relevant, at beskrive hvad disse forhold kan skyldes. Handler det fx om borgernes efterspørgsel på psykologhjælp, Almen Praksis' henvisningsprocedurer til psykologhjælp eller anden praksis fx praktiserende lægers henvisning til privatpraktiserende psykiatere til borgere, som kan ligge i en gråzone mellem terapi og medicinering.

Side 24, 1. afsnit:
Det bør tydeliggøres, hvad afvigelsen for Odense og til dels Svendborg Kommuner skyldes. Er der fx en sammenhæng til andelen af unge under uddannelse i disse byer (jf. 4.7)?
I den kommende Sundhedsaftale 2019 – 2023 er der et stort fokus på årsagerne til mental mistrivsel blandt unge. En mulighed kan derfor være, at der foretages en systematisk opsamling af psykologernes erfaringer med denne målgruppe.

Kapitel 5, side 40-41 vedr. samarbejde med kommunerne:
Kommunerne ser det som et spændende perspektiv at lave et forsøg som beskrevet med mulighed for konvertering af psykologkonsultationer til socialmedicinsk rådgivning med relevant kommunalaktør.
Det er væsentligt at have opmærksomhed på, hvordan de forskellige indsatser til borgere med behov for psykologhjælp, samtalestøtte mv. tænkes sammen, da der arbejdes med området i flere forskellige sammenhæng: Praksisplanudvalget for almen praksis, Sundhedsaftalen mv.